

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny

KPS.410.002.06.2015
P/15/044

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/044. Świadczenie pomocy osobom starszym przez gminy i powiaty.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny
Kontroler	Jadwiga Raczyńska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 92597 z dnia 1 czerwca 2015 r. (akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Miejskie Centrum Usług Społecznych ¹ , Dom Pomocy Społecznej przy ul. Mącznej 3 we Wrocławiu (dalej w skrócie DPS lub Dom).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Janusz Nałęcki, Dyrektor Miejskiego Centrum Usług Społecznych we Wrocławiu. (akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie² działalność Miejskiego Centrum Usług Społecznych – Domu Pomocy Społecznej we Wrocławiu przy ul. Mącznej 3³ w zakresie objętym kontrolą. Skontrolowana jednostka, zgodnie z art. 55 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej świadczyła w latach 2012-2014 usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne dla osób w podeszłym wieku i somatycznie chorych, z uwzględnieniem standardów określonych w przepisach prawa⁴, w powiązaniu z indywidualnymi potrzebami mieszkańców, co umożliwiało zaspokajanie ich potrzeb w warunkach zbliżonych do środowiska rodzinnego. Opracowane dla mieszkańców indywidualne plany wsparcia były sukcesywnie realizowane, a otrzymane środki finansowe zapewniały sfinansowanie potrzeb związanych z działalnością placówki. Stwierdzone nieprawidłowości, nie mające wpływu na ogólną pozytywną ocenę działalności, polegały na niezachowaniu wymogów co do częstotliwości szkolenia pracowników Zespołu Terapeutyczno-Opiekuńcze-go (udziału w tych szkoleniach nie rzadziej niż raz na dwa lata), a także nieuwzględnianiu kosztów amortyzacji w wyliczeniach średniego kosztu utrzymania mieszkańca.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Organizacja wewnętrzna i obsada personalna

Opis stanu faktycznego

DPS prowadzi swoją działalność przez świadczenie w ramach systemu pomocy społecznej usług opiekuńczo-bytowych w formie całodobowej, w tym zaspokajanie podstawowych potrzeb mieszkańców, którzy ze względu na wiek, stan zdrowia, niepełnosprawność, nie są w stanie funkcjonować samodzielnie. MCUS jest jednostką organizacyjną Miasta Wrocławia, utworzoną uchwałą Rady Miejskiej Wrocławia. Działa na podstawie statutu⁵ i regulaminu organizacyjnego⁶

¹ W ramach MCUS funkcjonują placówki całodobowego pobytu: DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych przy ul. Karmelkowej 25 i ul. Rędzińskiej 66-68; DPS dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych przy ul. Mącznej 3; DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych przy ul. Kaletniczej 8 oraz placówki dziennego pobytu – ośrodki wsparcia: Dzielne Domy Pomocy Społecznej przy ul. Skwierzyńskiej 23/2, ul. Kościuszki 67, ul. Komuny Paryskiej 11 i ul. Żeromskiego 37/1.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje trzystopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości i negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według wspomnianej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

³ Dz.U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.

⁴ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz.U. z 2012 r., poz. 964).

⁵ Zał. do uchwały Rady Miejskiej Wrocławia nr LIV/1572/10 z 9 września 2010 r., zmieniony uchwałą nr XXXII/730/12 z 18 października 2012 r. w sprawie nadania Statutu Miejskiemu Centrum Usług Społecznych we Wrocławiu.

⁶ Zarządzenia nr 39/11, 122/2012, 108/2013 dyrektora MCUS w sprawie wprowadzenia regulaminu organizacyjnego MCUS we Wrocławiu oraz zarządzenia nr 54/11, 37/2013 dyrektora MCUS w sprawie wprowadzenia regulaminu organizacyjnego Domu Pomocy Społecznej przy ul. Mącznej 3 Miejskiego Centrum Usług Społecznych we Wrocławiu.

oraz wydanego w 2010 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego zezwolenia⁷ na prowadzenie MCUS – DPS przy ul. Mącznej 3 we Wrocławiu dla osób w podeszłym wieku⁸, a od 2012 r. dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych⁹.

(akta kontroli str. 4 -110, 289)

Zasady organizacji pracy, komórek organizacyjnych i obowiązki pracowników uregulowano w procedurach wewnętrznych MCUS i DPS. Określono tryb przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg, zakres świadczonych usług, w tym: bytowych (wyposażenie w meble, sprzęt, pościel, odzież i obuwie, wyżywienie, w tym dietetyczne), opiekuńczych (pomoc w podstawowych czynnościach życiowych, podnoszenie sprawności i aktywizowanie mieszkańców oraz w załatwianiu spraw osobistych) i wspomagających (udział w terapii zajęciowej, podnoszenie sprawności i aktywizowanie mieszkańców, zaspokajanie potrzeb religijnych i kulturalnych, stymulowanie, nawiązywanie i utrzymywanie kontaktu z rodziną, przechowywanie przedmiotów wartościowych itp.), a także zakres i zasady pracy Samorządu Mieszkańców. Dodatkowo wprowadzono procedury określające zadania Zespołów Opiekuńczo-Terapeutycznych¹⁰ oraz dotyczące IPW i ich realizacji¹¹. Przyjęto też Kodeks etyki pracowników MCUS¹², instrukcję postępowania z depozytami mieszkańców¹³ oraz procedurę postępowania z masą spadkową po zmarłych mieszkańcach¹⁴.

(akta kontroli str. 111-173, 179-281)

Obsada personalna DPS pod względem liczby i kwalifikacji pracowników zatrudnionych w działalności terapeutyczno-opiekuńczej była zgodna z obowiązującymi wymogami (§ 6 ust. 2 pkt 1-4 rozporządzenia MPiPS w sprawie domów pomocy społecznej).

Liczba pracowników w działalności terapeutyczno-opiekuńczej do obsługi 155 mieszkańców wynosiła w czerwcu 2015 r. 74 osoby, w tym 55 członków zespołu terapeutyczno-opiekuńczego. Pozostali wykonywali funkcje: opiekuna (2 osoby), pokojowych (14 osób), sanitariusza (1 osoba), kapelana (jedna osoba na 0,33 etatu), dietetyka (jedna osoba na 0,25 etatu). Na pełnych etatach zatrudniano ponadto 4 pracowników socjalnych, spełniając wymogi określone w § 6 ust. 2 pkt 1 wspomnianego rozporządzenia. W DPS wskaźnik standardowego zatrudnienia liczono w oparciu o zatrudnienie na podstawie umów o pracę. Wartość wskaźników (wykonanie planu) w latach 2012-2014 wynosiła odpowiednio: 0,454, 0,456, 0,464.

(akta kontroli str. 545-556, 565-575)

W okresie objętym kontrolą, pracownicy DPS uczestniczyli w szkoleniach z zakresu m.in. praw przysługujących mieszkańcom oraz prowadzenia indywidualnych planów wsparcia. Wszyscy pracownicy (74 osoby) bezpośrednio opiekujący się mieszkańcami wzięli udział w wymaganych szkoleniach pn. *Prawa mieszkańców DPS* (w 2013 r. – 7, w 2014 r. – 55, a w I półroczu 2015 r. –

⁷ DPS przy ulicy Mącznej 3 istnieje od 1967 r. Z Domu Rencisty przekształcił się w DPS dla osób starszych. Od 2002 r. jako jeden z czterech domów znajdował się w strukturze Miejskiego Zarządu Domów Pomocy Społecznej, który został następnie przekształcony w Miejskie Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu. Liczba miejsc dla osób w podeszłym wieku: 125, a od marca 2012 r. dodatkowo 30 miejsc dla osób przewlekle somatycznie chorych. Łącznie 155 miejsc.

⁸ Decyzja nr PS.II.9013-16/2010 z 22 listopada 2010 r., zmieniającą decyzję nr SSZ.II.9013/14/2001 z 10 września 2001 r.

⁹ Decyzja nr PS.KNPS1.9423.3.2012 z 27 marca 2012 r.

¹⁰ Zarządzenie nr 42/2013 dyrektora MCUS z 24 czerwca 2013 r. w sprawie zespołów terapeutyczno-opiekuńczych w DPS.

¹¹ Zarządzenie nr 42/2012 dyrektora MCUS z 23 maja 2012 r., zmieniające zarządzenie nr 30/11 z 16 maja 2011 r. w sprawie wprowadzenia procedury opracowywania indywidualnych planów wsparcia, ich realizacji oraz zmiany w MCUS we Wrocławiu.

¹² Zarządzenie nr 78/2010 dyrektora MCUS z 13 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia Kodeksu etyki pracowników MCUS (ze zmianami).

¹³ Zarządzenie nr 34/2008 dyrektora MCUS z 24 kwietnia 2008 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji postępowania z depozytami mieszkańców DPS, zmienione zarządzeniami: nr 46/2014 z 28 maja 2014 r. i nr 60/2014 z 1 września 2014 r.

¹⁴ Zarządzenie nr 31/2010 dyrektora MCUS z 26 maja 2010 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji postępowania z depozytami mieszkańców DPS w MCUS we Wrocławiu (ze zmianami).

15 osób. Sześciu pracowników odbyło szkolenia (w stosunku do częstotliwości wymaganej § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia o domach pomocy społecznej) z opóźnieniem: z tego dla 3 osób wyniosło ono 14, a 3 kolejnych – 11 dni.

(akta kontroli str. 395-407, 853-861, 871-872)

*Ustalone
nieprawidłowości*

W przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono niezachowanie, określonych w § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia MPiPS o domach pomocy społecznej, terminów szkolenia pracowników Zespołu Terapeutyczno-Opiekuńczego.

Standardy świadczonych usług

*Opis stanu
faktycznego*

1. Liczba miejsc i mieszkańców w podeszłym wieku w DPS w latach 2011-2014 wynosiła na dzień 31 grudnia 125, a liczba osób oczekujących odpowiednio: 55; 31; 41; 26. W okresie od marca 2012 r. do końca 2014 r. liczba miejsc dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz mieszkańców wynosiła 30, a liczba osób oczekujących odpowiednio: 61, 21, 12. Średni czas oczekiwania na miejsce w 2011-2014 wynosił odpowiednio: 20, 17, 48, 26 dni.

(akta kontroli str. 290-291)

2. Regulamin organizacyjny DPS stanowi (§ 2), że zadania z zakresu wspierania i opieki nad mieszkańcami realizuje Dział Opiekuńczy (w tym Sekcja Opiekuńcza 1 i 1a oraz 2), Zespół Pracy Socjalnej i Terapii Zajęciowej, pracownicy Zespołu Terapii Ruchowej, pracownik na samodzielnym stanowisku psychologa i kapelan. Spośród pracowników wskazanych komórek organizacyjnych i osób na samodzielnych stanowiskach, tworzone są zespoły terapeutyczno-opiekuńcze (zespoły t-o), do obowiązków których należy opracowanie indywidualnych planów wspierania (IPW) oraz wspólna z mieszkańcem ich realizacja. Spotkania zespołów, w celu opracowania IPW, odbywały się po raz pierwszy w czasie do jednego miesiąca, licząc od daty przyjęcia nowego mieszkańca. Ustalany był wstępny plan adaptacyjny na okres 6 miesięcy, a następnie IPW na okres jednego roku. W przypadku zaistnienia sytuacji powodującej konieczność zmiany IPW organizowano spotkanie zespołu w celu korekty planu. W poszczególnych latach okresu 2012-2014 zorganizowano łącznie 73; 68 i 67 spotkań zespołów t-o.

(akta kontroli str. 123-124, 127-130, 558-564)

3. DPS prowadzi działalność w dwóch budynkach (połączonych łącznikiem) z 87 pokojami (19 jedno- i 68 dwuosobowymi). Mieszkańcy mają też do dyspozycji pokój dziennego pobytu, czytelnię, pomieszczenie terapii zajęciowej i usprawnienia narządu ruchu, stołówkę, gabinet fryzjerski, klub i kaplicę. Oględziny pomieszczeń i ich wyposażenia wykazały, że spełniają one wymogi określone w regulaminie organizacyjnym i zarządzeniach wewnętrznych. W porównaniu z wymogami ustalonymi w obowiązujących regulacjach prawnych, wyniki oględzin stanowiły także podstawę do stwierdzenia, że DPS świadczy usługi bytowe, opiekuńcze wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązujących standardów, w zakresie i formach dostosowanych do indywidualnych potrzeb mieszkańców. DPS wywiązywał się też z obowiązku indywidualnego podejścia do każdego z mieszkańców, z uwzględnieniem ich możliwości psychofizycznych, spełniając tym wymogi określone w art. 55 ustawy o pomocy społecznej.

(akta kontroli str. 534-540, 543-544, 565-574)

4. W zakresie wyżywienia i organizacji posiłków wypełniano warunki określone w § 6 ust. 1 pkt 6 lit a)-f) rozporządzenia MPiPS w sprawie domów pomocy społecznej. Analiza jadłospisów z lat 2012-2015 wykazała, że jadłospisy uwzględniały potrzeby żywieniowe (diety) mieszkańców. Planowano 4 posiłki dziennie, w tym dla osób wymagających żywienia dietetycznego. Mieszkańcy mieli nieskrępowany dostęp w kuchenkach oddziałowych do własnych produktów żywnościowych, natomiast dostępność dodatkowego posiłku była możliwa za pośrednictwem personelu sprawującego dyżur na oddziale. W pokoju socjalnym były dostępne dla mieszkańców przez całą dobę: pieczywo, masło, dżemy, pasztet, napoje i owoce. Produkty te wydawane były mieszkańcom przez personel DPS. Mieszkańcom zapewniono też wystarczającą informację o dostępności tych produktów.

Stawki żywieniowe dla mieszkańców DPS (tzw. „wsad do kotła”) wynosiły: w 2012 r. – 8,45 zł, w 2013 r. – 8,34 zł, w 2014 r. – 8,08 zł, natomiast w I półroczu 2015 r. – 7,65 zł. Oznacza to, że

procentowy spadek kosztów wyniósł w tym zakresie (rok do roku): 1,01%, 1,03%, 1,05%, natomiast w 2105 r., w porównaniu z 2012 r. – 1,10%.

(akta kontroli str. 467-476, 517-529, 530-532)

5. Regulamin organizacyjny DPS stanowi, że w sprawie skarg i wniosków mieszkańcy mogą zgłaszać się do dyrektora codziennie w godzinach pracy. Rejestr skarg prowadzi sekretariat MCUS. Pisemnych odpowiedzi udziela dyrektor MCUS lub jego zastępca.

W latach 2012-2014 zarejestrowano jedną skargę z 24 czerwca 2013 r. na działalność DPS, która została napisana przez córkę mieszkańca, adresowaną do dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i do wiadomości Prezydenta Miasta Wrocławia. Skarga dotyczyła omyłkowo naliczonej kwoty opłaty za pobyt w DPS po przeprowadzonym wywiadzie aktualizacyjnym przez pracownika socjalnego DPS i niewliczenia do dochodu dodatku pielęgnacyjnego przyznanego mieszkańcowi, co skutkowało comiesięczną nadpłatą. Nadpłaconą różnicę mieszkańcowi zwrócono, a pracownika socjalnego ukarano pozbawieniem premii.

(akta kontroli str. 282-288)

3. Prawidłowość przyjmowania mieszkańców do DPS

Opis stanu
faktycznego

Wstępny IPW (adaptacyjny) przygotowywany był w MCUS, stosownie do § 2 ust. 4 rozporządzenia MPiPS w sprawie domów pomocy społecznej oraz pkt IV ppkt 5 zarządzenia dyrektora MCUS, w terminie do jednego miesiąca, licząc od dnia przyjęcia mieszkańca, na okres 6 miesięcy. Po okresie adaptacji do nowych warunków życiowych, sporządzano dla mieszkańca IPW na okres jednego roku. Analiza dokumentacji ostatnich 18 nowoprzyjętych mieszkańców DPS (w grudniu 2014 r. i I półroczu 2015 r.) wykazała, że IPW opracowano dla 15 z nich, w dwóch pozostałych przypadkach przygotowanie było w toku, w jednym nie sporządzono IPW z uwagi na zgon mieszkańca po tygodniu od przyjęcia do DPS.

Stwierdzono, że teczki osobowe zawierały komplet dokumentacji charakteryzującej sytuację socjalno-bytową mieszkańców, zebranej przez ośrodki pomocy społecznej kierujące ich do DPS. Pracownicy socjalni DPS, zgodnie z § 11 rozporządzenia MPiPS w sprawie domów pomocy społecznej, ustalali sytuację socjalno-bytową tych osób w miejscu ich zamieszkania lub pobytu przed przyjęciem do DPS, dokumentując ją zgodnie z procedurą wewnętrzną, przez spisanie protokołu. Rozpoznanie to stanowiło podstawę opracowania IPW.

Stwierdzono też, że pracownicy socjalni DPS w wymagających tego przypadkach aktualizowali wywiady środowiskowe. W dokumentacji mieszkańca nie odnotowywano, jakie przedmioty osobistego użytku (wyposażenia) zostały zabrane z dotychczasowego miejsca zamieszkania i stanowią jego własność. Zgodnie z wewnętrzną procedurą¹⁵ w DPS w księdze depozytów zapisywane są jedynie depozyty wartościowe. Księgę prowadzi i przechowuje pracownik na stanowisku administratora – kasjera. Przedmioty niewartościowe przekazywane były do magazynu depozytów na podstawie karty depozytów niewartościowych spisywanej w trzech egzemplarzach, z czego jeden dla mieszkańca, drugi do akt osobowych mieszkańca oraz trzeci wraz z depozytem, do magazynu zdeponowanych przedmiotów.

(akta kontroli str. 131-159, 387-394)

4. Realizacja indywidualnych planów wsparcia

Opis stanu
faktycznego

Analiza dokumentacji 25 mieszkańców, przyjętych do końca 2013 r. wykazała, że dla wszystkich opracowano IPW w terminie do 6 miesięcy, licząc od dnia przyjęcia do DPS. IPW opracowały Zespoły Terapeutyczno-Opiekuńcze, składające się z wymienionych z funkcji i nazwiska osób: zajmujących stanowiska; koordynatora Zespołu Pracowników Socjalnych i Terapii Zajęciowej, kierownika Działu Opiekuńczego, kierownika Sekcji Opiekuńczej, a także pracownika Zespołu Terapii Ruchowej, psychologa, pracownika K/O, instruktora terapii zajęciowej, rehabilitanta, pracownika I kontaktu oraz innych specjalistów w zależności od potrzeb. Za koordynowanie i realizację działań wynikających z IPW odpowiedzialny był pracownik pierwszego kontaktu (PPK).

¹⁵ Patrz przypis 13.

Opracowanie IPW, ich realizację, wprowadzanie zmian i sposób dokumentowania podejmowanych działań określa przyjęta procedura¹⁶. Stanowi ona, że po przyjęciu mieszkańca, Kierownik Działu Terapeutyczno-Opiekuńczego jest zobligowany do niezwłocznego skompletowania dokumentacji stanowiącej podstawę IPW.

Nowo przyjęty mieszkaniec był badany przez lekarza pierwszego kontaktu. Równolegle do badań lekarskich był wykonany wywiad z psychologiem. Dokonywano również oceny sprawności ruchowej mieszkańca, ewentualnego zaopatrzenia w pomoce ortopedyczne, sprawności na poziomie czynności dnia codziennego oraz dolegliwości bólowych. Zadanie to realizował rehabilitant, wypełniając kartę oceny sprawności ruchowej (zał. nr 3b do wspomnianej procedury). Niezależnie od tego, oceny możliwości wykonywania czynności dnia codziennego, dokonywała też pielęgniarka (skala Barthel). Powyższe ustalenia dołączano do Indywidualnej Karty Pielęgnacji i Opieki (zał. nr 3). Przeprowadzano również analizę zaopatrzenia mieszkańca w odzież i obuwie (formularz według wzoru w zał. nr 4). Komplet informacji, o których jest mowa, był podstawą do przygotowania IPW, podczas spotkania Zespołu Terapeutyczno-Opiekuńczego.

IPW zawierał cel i zadania oraz osoby odpowiedzialne za realizację. Dla większości mieszkańców przyjęte cele były formułowane w IPW w sposób ogólny (np. adaptacja w DPS, podtrzymywanie kondycji psychofizycznej), bez harmonogramu (terminów) realizacji zadań i wskaźników, pozwalających na ocenę stopnia ich wykonania. Realizacja IPW była odnotowywana na odrębnej karcie (zał. nr 6). Monitorowaniu realizacji IPW przez pracownika pierwszego kontaktu towarzyszyło rejestrowanie ewentualnych problemów. Zamierzenia określone w IPW, których nie zrealizowano, a także przyczyny niewykonania, opisywano w karcie realizacji planu. W podsumowaniu realizacji planu wyszczególniano również elementy, które nie zostały zrealizowane. Po upływie czasu, na jaki ustalono IPW, Zespół Terapeutyczno-Opiekuńczy zbierał się ponownie, w celu oceny realizacji IPW oraz stworzenia kolejnego (zał. nr 7). Zdarzenia, w szczególności takie jak pobyt w szpitalu i powrót, a także konflikt między mieszkańcami, odnotowywano w Karcie Realizacji IPW. W dokumentach poddanych badaniu, ocena realizacji IPW (zał. nr 7) była zazwyczaj formułowana w sposób nadmiernie uogólniony, nie odzwierciedlający tym samym faktycznego stanu i efektów.

(akta kontroli str. 128-159, 383-386, 740-852, 864-865)

Zakres świadczonych usług bytowych w relacji do standardów

Stwierdzono, że usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne, a także ich zakres i jakość, były świadczone w formach wynikających z indywidualnych potrzeb mieszkańców, na poziomie obowiązujących standardów (art. 55 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej oraz § 6 rozporządzenia MPiPS w sprawie domów pomocy społecznej). Dom wyposażony jest w windę osobową dostosowaną do przewożenia osób niepełnosprawnych oraz podjazdy. Wszystkie pomieszczenia są wyposażone w system przyzywowo-alarmowy i przeciwpożarowy. Zarządzeniem dyrektora MCUS¹⁷ wprowadzono monitoring z zastosowaniem kamer.

(akta kontroli str. 174-178, 557)

W budynku A (trzy kondygnacje) znajduje się 56 pokoi, z tego 10 jedno- i 46 dwuosobowych. W budynku B (dwie kondygnacje) znajduje się 31 pokoi, z tego 9 jedno- i 22 dwuosobowych. Pokoje mieszkalne (łącznie 87, z tego 19 jedno- i 68 dwuosobowych) metrażowo były zgodne z obowiązującym standardem¹⁸. W DPS przebywało 155 osób, rozmieszczonych w trzech oddziałach (I – 72, I a – 30 i II – 53 osoby). Do dyspozycji mieszkańców było: 47 łazienek, 53 oczek WC, 3 wanny oraz 44 prysznice¹⁹. Ponadto znajdowały się dwa gabinety doraźnej pomocy

¹⁶ Zarządzenie dyrektora MCUS nr 42/2012 z 23 maja 2012 r., zmieniające zarządzenie nr 30/11 z 16 maja 2011 r. w sprawie wprowadzenia procedury opracowywania IPW oraz ich realizacji i zmiany.

¹⁷ Zarządzenie nr 116/12 dyrektora MCUS z 18 grudnia 2012 r. w sprawie monitoringu stosowanego w MCUS.

¹⁸ DPS wypełniał warunki określone w rozporządzeniu o DPS w zakresie liczby pomieszczeń (§ 6 ust. 1 pkt 2 lit. a) - k), w zakresie pokoi mieszkalnych (§ 6 ust. 1 pkt 3 lit a)-c), w zakresie warunków sanitarnych (§ 6 ust. 1 pkt 4 lit. a)-c).

¹⁹ W zakresie warunków sanitarnych DPS spełnia wymagane kryteria, tj. liczba łazienek zapewnia możliwość korzystania z każdej przez nie więcej niż 5 osób, a w przypadku toalet przez nie więcej niż 4 osoby. Należy zaznaczyć,

medycznej, pokoje dziennego pobytu, klub-pokój dziennego pobytu, w 5 pomieszczeniach urządzono kuchenki pomocnicze, depozyt mieszkańców, jedna pralnia do użytku mieszkańców²⁰, gabinet masażu, sala kinezyterapii, gabinet fizykoterapii, pokoje do terapii zajęciowej, kaplica, gabinet fryzjerski, dwie palarnie. Pokoje mieszkańców wyposażone były w łóżka drewniane i rehabilitacyjne, regały meblowe, szafy, szafka, krzesła, fotele, telewizory i odbiorniki radiowe, lodówki. Osoby długotrwale unieruchomione przebywały w łóżkach rehabilitacyjnych regulowanych elektrycznie, ułatwiających pielęgnację. U tych osób stosowano również materace przeciwoślizgowe oraz łatwoślizgi. Łazienki i toalety były dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Spełnione zostały także wymagania w zakresie warunków do utrzymania higieny osobistej oraz dotyczące zapewnienia odzieży i obuwia (§ 6 ust. 1 pkt 8 lit a)-c) oraz § 6 ust 1 pkt 7 rozporządzenia MPiPS w sprawie domów pomocy społecznej).

Na terenie wokół budynku DPS znajdują się m.in. parking, duży teren zieleni ukwiecony i zadrzewiony, altanki, oczko wodne, palarnie, ławki, w sąsiedztwie park.

(akta kontroli str. 174-178, 289, 534-541,725-726)

Opieka medyczna

Opis stanu
faktycznego

DPS umożliwił korzystanie ze świadczeń zdrowotnych, zapewniając dostęp, w ramach wizyt domowych, do lekarza podstawowej opieki medycznej w dni powszednie od poniedziałku do piątku, między godziną 8⁰⁰ a 18⁰⁰. W godzinach od 18⁰⁰ do 8⁰⁰ rano dnia następnego oraz w soboty, niedziele i dni ustawowo wolne od pracy, mieszkańcy korzystali z nocnej i świątecznej opieki wyjazdowej. Dostęp do świadczeń specjalistycznej opieki zdrowotnej był uzyskiwany przez dowożenie mieszkańców do specjalistycznych przychodni we Wrocławiu.

Aby ułatwić dostęp do świadczeń zdrowotnych, podjęto współpracę z podmiotami opieki zdrowotnej w zakresie świadczeń logopedycznych, neurologicznych i psychiatrycznych, w ramach tzw. wizyt domowych²¹.

W celu sprawnego i możliwie szybkiego dostępu mieszkańców do specjalistycznych świadczeń zdrowotnych, dla wszystkich mieszkańców domów pomocy społecznej w MCUS²² utworzono centralną bazę świadczeniodawców na terenie Wrocławia²³. DPS zapewniał mieszkańcom dostęp do specjalistów (przewóz z opieką na wizyty u lekarza). Transport sanitarny dla osób wymagających przewozu w pozycji leżącej realizowany był w ramach świadczeń NFZ. W nagłych przypadkach wzywany był Zespół Pogotowia Ratunkowego.

Mieszkańcy DPS w ramach ubezpieczenia zdrowotnego w latach 2012-2014 korzystali ze świadczeń pielęgnarskich na zasadach przysługujących pacjentom w środowisku zamieszkania. W ramach katalogu świadczeń pielęgnarskich realizowanych na zasadzie wizyty domowej, mieszkańcy DPS wymagający całodobowej opieki i pielęgnacji, korzystali ze świadczeń pielęgnarskiej POZ oraz pielęgnarskiej opieki długoterminowej domowej, a także pielęgnarskiej zatrudnionej w DPS.

Dla zapewnienia ciągłości świadczeń pielęgnacyjnych (zaleconych przez lekarza) i opiekuńczych, były one wykonywane przez 7 pielęgniarek zatrudnionych w MCUS codziennie w godzinach od

---

że 20 mieszkańców domu to osoby leżące, a 78 osób korzysta z zaopatrzenia w pomocnicze środki medyczne w postaci pieluchomajtek, co dodatkowo wpływa na dostępność toalet dla osób korzystających z nich samodzielnie.

²⁰ Usługi pralnicze wykonywane są przez pralnię centralną w DPS przy ul. Rędzinińskiej 66-68. Odzież mieszkańców DPS przy ul. Mącznej oraz pościel zdawana jest do pralni 3 razy w tygodniu. Mieszkańcy DPS, w zależności od stopnia samodzielności i potrzeb indywidualnych, mogą wykonać pranie korzystając z pralni przekazanej do ich dyspozycji. Na prośbę mieszkańca niesamodzielnego, także pracownik wykonuje doraźnie pranie odzieży korzystając z pralni dla mieszkańców. Usługi świadczone w takiej formie w pełni zabezpieczają potrzeby mieszkańców.

²¹ Porozumienia o współpracy na rzecz mieszkańców DPS w zakresie: usług psychiatrycznych z 2 stycznia 2012 r. oraz 10 stycznia 2014 r., usług logopedycznych z 31 sierpnia 2012 r., usług neurologicznych z 15 października 2012 r.

²² Por. przypis 1.

²³ Koordynacją zajmuje się DPS przy ul. Karmelkowej 25.

7⁰⁰ do 19⁰⁰ ²⁴. Do podstawowych zadań pielęgniarek²⁵ należało wykonywanie świadczeń pielęgnacyjnych, diagnostycznych, leczniczych (w określonym zakresie), z zakresu edukacji zdrowotnej, a także wspieranie zadań w zakresie sprawowania opieki nad mieszkańcami.

Realizując zadania wynikające z opieki i pielęgnacji, pielęgniarki wykonywały czynności zastrzeżone dla zawodu pielęgniarki (np. podawanie leków), które w środowisku domowym wykonywane są najczęściej przez członków rodziny. Świadczenia rehabilitacyjne wykonywane były na zlecenie lekarza w pomieszczeniu rehabilitacyjnym lub przy łóżku pacjenta w pokoju.

MCUS ponosiło w latach 2012-2014 wydatki na zakup leków w DPS przy ul. Mącznej 3²⁶ odpowiednio w wysokości: 26,7 tys. zł; 31,3 tys. zł oraz 30,8 tys. zł, a także wydatki na zakup pielucho majątek w wysokości: 24,6 tys. zł; 29,3 tys. zł i 27,7 tys. zł.

W okresie objętym kontrolą zapewniony został dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej oraz szpitalnej opieki zdrowotnej finansowanej ze środków NFZ. Nie zanotowano odmowy udzielenia świadczenia w sytuacji, w której stan zdrowia mieszkańca tego wymagał.

(akta kontroli str. 598-601, 609-633,862-863)

Depozyty i środki własne mieszkańców

Opis stanu
faktycznego

Dyrektor MCUS uregulował sposób przechowywania depozytów i środków własnych mieszkańców²⁷ oraz postępowanie z depozytami pieniężnymi²⁸. Wyплаты dokonywane były na żądanie mieszkańca osobiście w kasie MCUS lub komisyjnie, w obecności osób określonych w instrukcji²⁹, w pokojach przy łóżku mieszkańca na podstawie pisemnych wniosków³⁰ mieszkańców lub ich kuratorów oraz opiekunów prawnych, za pośrednictwem pracownika socjalnego do Działu Księgowości. Emerytury, renty i zasiłki stałe (dla 116 osób), w pozostałej części 30% doręczane były przez listonosza i przyjmowane przez mieszkańca lub przez upoważnionego pracownika DPS, po czym komisyjnie przekazywane mieszkańcowi lub do kasy DPS, natomiast 70% dochodu mieszkańca wpływało na konto bankowe. Środki pieniężne mieszkańców przechowywane były na jednym wspólnym koncie bankowym. Dział księgowości MCUS prowadził ewidencję środków indywidualnie dla każdego mieszkańca (z czego korzystało 26 osób). Rachunek pomocniczy – depozyty prowadzony był w PKO BP SA. W systemie finansowo-księgowym prowadzone są indywidualne, imienne kartoteki mieszkańców (konto 240 *pozostałe rozrachunki*). Część mieszkańców (39 osób) posiadała własne konta, na które wpływała pozostała część renty (emerytury) i tymi środkami dysponowali członkowie rodziny mieszkańców, wykonując ich dyspozycje co do ewentualnych zakupów.

Przyjęcie przedmiotów wartościowych (dokumentacji) do depozytu odbywało się na podstawie karty depozytów (według wzoru w zał. nr 1 do instrukcji). Przedmioty nie wartościowe były ewidencjonowane na podstawie karty depozytów i przekazywane do magazynu depozytów (wyposażenie pokoi, łącznie z telewizorem i lodówką, przekazywano w użytkowanie mieszkańcowi na podstawie umowy użyczenia). Przedmioty wartościowe (dokumentacja) przyjęte do depozytu przechowywane były w sejfie lub kasie pancernej w opakowaniu trwale zamkniętym, opieczętowanym pieczęcią MCUS, zabezpieczonym w sposób wykluczający

²⁴ DPS pokrywa, przewidziane w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, opłaty ryczałtowe i częściową odpłatność do wysokości limitu ceny (§ 5 ust. 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia MPIPS w sprawie domów pomocy społecznej).

²⁵ Zadania te określa ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. 2014 r., poz. 1435 ze zm.).

²⁶ Art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.).

²⁷ Zarządzenie nr 34/2008 dyrektora MCUS z 24 kwietnia 2008 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji postępowania z depozytami mieszkańców, zmienione zarządzeniami nr 46/2014 z 28 maja 2014 r. i nr 60/2014 z 1 września 2014 r.

²⁸ Zarządzenie nr 35/12 Dyrektora MCUS z 14 maja 2012 r. w sprawie wprowadzenia procedury dotyczącej pobierania świadczeń pieniężnych na rzecz mieszkańców oraz dokonywania i dokumentowania zakupów dla mieszkańców DPS.

²⁹ Mieszkanca, przedstawiciela Rady Mieszkańców, koordynatora Zespołu Pracowników Socjalnych, innego pracownika DPS.

³⁰ Wzory wniosków stanowiły zał. do zarządzenia: nr 3 – wniosek mieszkańca, nr 4 – wniosek przez osobę upoważnioną, nr 5 – wniosek zbiorczy składany przez większą liczbę osób.

wyjęcie lub zmianę przedmiotów bez naruszenia pieczęci, z opisem na opakowaniu depozytu (imię i nazwisko, rodzaj depozytu, nr karty depozytowej, nr księgi depozytów). Księga depozytów wartościowych z ponumerowanymi i przesznurowanymi stronami, zaparafowanymi na każdej stronie, przechowywana była pod zamknięciem. Przedmioty depozycie mogły być wydane właścicielowi lub osobie upoważnionej w każdej chwili.

Dyrektor MCUS określił też tryb postępowania z masą spadkową pozostawioną po zmarłym mieszkańcu³¹. Stwierdzono, że procedury w tym zakresie były przestrzegane w DPS.

(akta kontroli str. 190-281, 727-739)

Finansowanie działalności DPS

Opis stanu
faktycznego

1. Dla ustalenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w systemie finansowo-księgowym prowadzono ewidencję analityczną dla DPS wchodzących w skład MCUS w zakresie kosztów i wydatków. Na pokrycie wydatków bieżących na prowadzenie DPS przy ul. Mączej 3 w latach 2012-2014 Gmina Wrocław przekazała odpowiednio: 4.872,4 tys. zł; 5.058,0 tys. zł oraz 5.166,3 tys. zł. Środki przekazywane były terminowo, zapewniając sfinansowanie wydatków w terminach płatności zobowiązań.

(akta kontroli str. 601-602, 634-644)

Wydatki w 2012 r. wyniosły 540,3 tys. zł, z tego: energia elektryczna 157,4 tys. zł, pozostała energia (woda, gaz, ogrzewanie) 220,5 tys. zł, materiały do bieżących napraw i remontów oraz utrzymania obiektu 16,8 tys. zł, usługi remontowe (awarie) 16,8 tys. zł oraz usługi pozostałe (ochrona, wywóz nieczystości, monitoring ppoż. itp.) 128,7 tys. zł.

Wydatki w 2013 r. wyniosły 611,3 tys. zł, z tego: energia elektryczna 148,5 tys. zł, pozostała energia (woda, gaz, ogrzewanie) 238,2 tys. zł, materiały do bieżących napraw i remontów oraz utrzymania obiektu 37,5 tys. zł, usługi remontowe (awarie) 9,7 tys. zł, usługi pozostałe (ochrona, wywóz nieczystości, monitoring ppoż. itp.) 177,4 tys. zł.

Wydatki w 2014 r. wyniosły 593,5 tys. zł, z tego: energia elektryczna 143,5 tys. zł, pozostała energia (woda, gaz, ogrzewanie) 213,6 tys. zł, materiały do bieżących napraw i remontów oraz utrzymania obiektu 14,9 tys. zł, usługi remontowe (awarie) 32,8 tys. zł, usługi pozostałe (ochrona, wywóz nieczystości, monitoring ppoż. itp.) 188,6 tys. zł.

Środki te pokrywały niezbędne potrzeby związane z utrzymaniem i prawidłowym funkcjonowaniem DPS. W latach 2012-2014 nie były przeprowadzane większe prace remontowe w DPS.

(akta kontroli str. 607-608)

2. W latach 2012-2014 prowadzono 9 postępowań egzekucyjnych, z których 5 znajdowało się w fazie realizacji, a 4 zakończono ze względu na spłatę zadłużenia przez osoby zobowiązane. Odnosnie odpłatności za pobyt, wnoszonej przez małżonka lub inne osoby zobowiązane, kierownik MOPS zawierał indywidualne umowy cywilnoprawne z tymi osobami (MCUS nie posiada dostępu do tych danych).

Wszystkie osoby, wobec których prowadzone były w latach 2012-2014 czynności w celu wyegzekwowania spłaty zadłużenia, skierowane zostały do DPS przez Gminę Wrocław na podstawie decyzji administracyjnej, za pośrednictwem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Środki finansowe w ramach zatwierzonego budżetu Miasta Wrocławia na pokrycie wydatków bieżących zgodnie z planem finansowym, traktowano jako zastępcze wnieście opłaty za mieszkańca przez Gminę Wrocław.

W okresie objętym kontrolą, w przypadku nie wywiązywania się mieszkańca z wnoszenia opłaty za pobyt, w DPS podejmowane były bieżąco działania dla odzyskania zaległych płatności, przez:

- przeprowadzanie przez pracownika socjalnego rozmów z dłużnikami w kwestii możliwości spłaty zaległej kwoty;

³¹ Zarządzenie nr 48/2014 Dyrektora MCUS z 28 maja 2014 r.; wcześniej obowiązywały zarządzenia nr 31/2010 z 26 maja 2010 r. oraz nr 50/2013 z 15 lipca 2013 r.

- w przypadku nieuregulowania należności, Dział Księgowości MCUS wystawiał wezwanie do uregulowania zadłużenia w ciągu 14 dni i powiadamiał MOPS (brak wpłaty skutkuje skompletowaniem dokumentów w celu wydania przez MOPS decyzji ustalającej kwotę podlegającą zwrotowi za pobyt w DPS);
- wydanie przez MOPS decyzji ustalającej kwotę podlegającą zwrotowi za pobyt w DPS;
- wszczęcie postępowania egzekucyjnego, jeżeli osoba zobowiązana nie ureguluje należności lub nie wystąpi z wnioskiem o rozłożenie jej na raty.

(akta kontroli str. 575-597, 605-606)

3. MCUS wyliczało średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w DPS w następujący sposób: roczne koszty działalności danego DPS (bez kosztów inwestycyjnych i remontów), uwzględniające koszty bieżące administracji przypadające na jednego mieszkańca w każdym DPS w MCUS, powiększone o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok, podzielone przez rzeczywistą liczbę mieszkańców w roku poprzednim w danym DPS.

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w DPS przy ul. Mącznej wyniósł w latach 2012-2013 odpowiednio: 3.190 zł, 3.200 zł i 3.110 zł³².

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, iż wyliczeniu średniego kosztu utrzymania mieszkańca DPS, przekazywanym do Urzędu Miasta Wrocławia, nie uwzględniono kosztów amortyzacji. NIK nie może w tej sprawie przyjąć tłumaczenia, że jest to koszt pochodny od inwestycji. Zauważyć należy, że z art. 6 pkt. 15 ustawy o pomocy społecznej nie wynika, aby przy wyliczaniu kwoty średniego miesięcznego kosztu utrzymania, pomniejszać go o koszty amortyzacji. Ów koszt wyliczany jest na podstawie kosztów ogółem, a amortyzacja jest jednym z elementów tych kosztów. Powyższe stanowisko jest również tożsame z uzasadnieniem do projektu zmian do ustawy o pomocy społecznej³³ z 2007 r., z którego jednoznacznie wynika, że w wyliczeniu średniego miesięcznego kosztu utrzymania uwzględnia się też koszt amortyzacji.

(akta kontroli: 533, 872-873)

Zewnętrzne kontrole w DPS

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą w DPS przy ul. Mącznej 3 przeprowadzono 10 kontroli, z tego 3 planowe i 8 doraźnych. Kontrole te przeprowadzone zostały m.in. przez:

a/ Wojewodę Dolnośląskiego (Wydział Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego) w dniu 16 marca 2012 r. Jej przedmiotem była *Organizacja i funkcjonowanie jednostki w zakresie realizacji zadań wynikających z rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r. w sprawie domów pomocy społecznej*. Sformułowano ocenę pozytywną z nieprawidłowościami, które dotyczyły niepodjętych depozytów po zmarłych mieszkańcach oraz po osobach, które zrezygnowały z pobytu w DPS. Zalecenia zrealizowano. Przedstawiono Wojewodzie Dolnośląskiemu informację o wprowadzeniu regulacji obejmujących ustawę z dnia 18 października 2006 r. o likwidacji niepodjętych depozytów³⁴ oraz treści wprowadzonych procedur.

b/ Prezydenta Miasta Wrocławia (Wydział Kontroli Urzędu Miasta Wrocławia). Przedmiotem kontroli z 2013 r. była *Terminowość regulowania zobowiązań za 2012 r.*, a z 2014 r. *Prawidłowość powierzenia zadań z zakresu BHP, ich realizacja oraz w zakresie przestrzegania przepisów art. 62, 64 i 70 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane i przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2012 r. w sprawie rodzajów urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu za rok 2013*. Sformułowano ocenę pozytywną z nieprawidłowościami. Po kontroli zobowiązano kierowników komórek

³² Zarządzenia Prezydenta Miasta Wrocławia: nr 4075/12 z 19 marca 2012 r., nr 7011/13 z 18 marca 2013 r., nr 10264/14 z 24 marca 2014 r.

³³ Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 48, poz. 320), projekt ustawy wraz z uzasadnieniem dostępny na stronie internetowej Kancelarii Sejmu RP <http://orka.sejm.gov.pl/Druki5ka.nsf/wgdruku/1245>.

³⁴ Dz.U. z 2006 r. Nr 208, poz. 1537 ze zm.

organizacyjnych do terminowego zaopatrywania pracowników w odzież i obuwie ochronne, a także do rzetelnego prowadzenia dokumentacji.

c/ Inspekcję Sanitarną (Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna we Wrocławiu). Łącznie przeprowadzono 6 kontroli doraźnych. (10 maja i 24 października 2012 r.; 15 lutego, 27 maja i 22 listopada 2013 r.; 28 października 2014 r.). Nie stwierdzono nieprawidłowości, w związku z czym nie wydano zaleceń.

(akta kontroli str. 292-374)

IV. Uwagi i wnioski

*Wnioski
pokontrolne*

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³⁵, wnosi o:

- przeprowadzanie, nie rzadziej niż raz na dwa lata, szkoleń pracowników Zespołu Terapeutyczno-Opiekuńczego w zakresie: praw mieszkańca, kierunków terapii oraz metod pracy z mieszkańcami.
- uwzględnianie kosztu amortyzacji w wyliczeniach średniego kosztu utrzymania mieszkańca.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

*Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń*

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla Dyrektora Miejskiego Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, Dyrektorowi Miejskiego Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli.

*Obowiązek
poinformowania NIK o
sposobie
wykorzystania uwag i
wykonania wniosków*

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 14 sierpnia 2015 r.

Kontroler
Specjalista kontroli państwowej

Jadwiga Raczyńska

Dyrektor
Departamentu Pracy,
Spraw Społecznych i Rodziny

z up. Andrzej Lewiński
wicedyrektor

---

³⁵ Dz.U. z 2015 r., poz.1096.